

BESTANDSPLAN FOR ELG

1. VEDTEKTER. STYRENDE ORGANER FOR DRIFTSPLANOMRÅDET

Rettighetshaverne innen planområdet er organisert i et forpliktende samarbeid, som reguleres av egne vedtekter. Planarbeidet og driften styres av årsmøtet og styret.

2. DELTAGELSE OG AREAL

I forvaltningsområdet inngår følgende jaktforeninger / utmarkslag og areal:

<i>Rettighetshaver</i>	<i>Tellende areal</i>	
	<i>daa</i>	<i>%</i>
Sørbygda jaktlag SA	17 879	4,22
Liesmorka utmarkslag SA	7 934	1,87
Midtbygda jaktforvaltning SA	16 000	3,77
Nordbygda utmarkslag SA	14 880	3,51
Sør - Tretten jakt- og fiskelag SA	14 236	3,36
Nord - Tretten jaktforvaltning SA	23 142	5,46
Øyer statsallmenning	330 000	77,82
Sum	424 071	100

3. PLANPERIODE

Bestandsplanen er utarbeidet for fem år, **2023 - 2024 - 2025 - 2026 - 2027**

4. HOVEDMÅL

Målet for elgforvaltningen innen planområdet de neste fem år er:

- En riktig sammensatt og mest mulig produktiv elgstamme, med en størrelse som gjenspeiler bærekraftig utnyttelse av tilgjengelig beite og hensynet til biologisk mangfold.
- Minst mulig beiteskader på skog og innmark
- Redusere påkjørsler på veg og jernbane til et minimum.

Det er et mål å øke andelen produksjonsdyr i bestanden, og dermed heve gjennomsnittsalderen og produktiviteten.

I løpet av perioden er det et mål at data fra sett elg skjemaene skal vise:

Sett elg per jegerdag:	0,5 (gammel metode)
Ku pr okse:	1,50
Kalv pr kalvku:	Øke i forhold til siste periode (1,10)
Kalv per ku:	Øke i forhold til siste periode (0,46)

5. GRUNNLAGSDATA

Følgende grunnlagsdata foreligger:

- Avskyting fordelt på kjønn og alder i perioden 1996 – 2022
- Resultater fra Sett elg i perioden 1996 – 2022
- Aldersbestemmelser i perioden 2007 – 2022
- Vektoppgaver i perioden 1985 – 2022 for Øyer statsallmenning, og for 2005 – 2022 for hele planområdet.
- Beitetakst 2014 og 2021.
- Målsettinger for forvaltningen av hjortevilt i Øyer Kommune 2018 – 2022.

6. BESTANDSSTØRRELSE OG AVSKYTING

Mål for bestandsstørrelse:

Bestandsstørrelsen skal være bærekraftig, med spesielt fokus på utviklingen av vinterbeitene. Etter en bestandsreduksjon siste årene, er det et mål å stabilisere bestanden tilsvarende 0,5 sett elg pr dagsverk (gammel metode). Dette er innenfor anerkjent nivå i kommunale målsetninger om bestandsstørrelse.

Resultatene fra prosjekt trekkelg forteller videre at det nødvendigvis ikke er sammenheng mellom bestand under jakt (sett elg) og vinterbestand. Det er et mål å vurdere bestandsstørrelsen regionalt, i samarbeid med rettighetshavere i nabokommuner.

Kvote

Det søkes om en kvote på 750 dyr for hele planperioden. Målet er et jevnt uttak av ca 150 dyr pr år, men det gjøres likevel en totalvurdering av kvoten hvert år. Vurderingen skal bygge på avskytingsdata, sett elg, og ellers opplysninger om beiteskader og ulykker med bil og jernbane.

Uttak gjennom jakt:

En tar sikte på et fortsatt skånsomt uttak av produktive kyr og store okser.

Årlig uttak skal i utgangspunktet ha slik fordeling på kjønn og alder:

- 15 % eldre ku (2,5 år og eldre)
- 20 % eldre okse (2,5 år og eldre)
- 65 % kalv/ungdyr

Eldre ku fordeles ut ifra sett elg og historisk avskyting.
Vektgrense eldre ku: 140 kg.

Kvoten for eldre okse fordeles på småokse og fri okse.
Definisjon småokse: okse (uansett alder) med 2 eller færre tagger på den ene gevirstangen (ingen begrensning på andre siden). Utvekster fra rosenkransen eller tagger mindre enn 2,5 cm teller ikke. Det er ingen vektgrense for hverken småokse eller fri okse.

Okser med bare en pigg på begge sider regnes som ungdyr uansett størrelse. Utvekster fra rosenkransen eller tagger mindre enn 2,5 cm teller ikke.

Prosentfordeling og vektgrenser kan justeres i planperioden når ny kunnskap foreligger.

Avskytingsprofil / prissystem

Jegerne skal oppfordres til å tenke bestandspleie under jakta, ved å velge ut dyr som har liten verdi for den gjenværende bestand. Rettighetshaverne tar i bruk et aktivt prissystem, hvor prisen pr kg gjenspeiler den verdi dyret ville hatt i den gjenværende bestand. Målet er å premiere jegere som tar seg tid til å velge ut dyr av liten verdi for gjenværende bestand. Prismatriser kan justeres i planperioden.

Tilleggsdyr

Styret deler årlig ut en grunnkvote før jakta som skal være ca. 80 % av årets totalkvote. I løpet av jakta kan styret fordele tilleggsdyr, ut fra en totalvurdering basert på fellingstall, opplysninger fra jegerne, rettighetshaverne og oppsyn, og opplysninger fra ”sett elg” i hjorteviltregisteret.

Tilleggsdyr prises etter samme system som ordinær kvote. Det skal ikke kreves grunnavgift for tilleggsdyr.

Jakttid

Jakttida er 25.9.-31.10.

Kontrakt med jaktlagene

Alle rettighetshaverne oppretter skriftlig kontrakt med jaktlagene. Kontrakten med vedlegg inneholder bl.a.:

- Kvote og priser
- Tilleggsavgifter/Reaksjonsformer ved feilskyting
- Plikt til å rapportere om felt elg samme dag som fellingen skjer
- Plikt til å påvise fellingssted
- Avtale om veierutiner
- Plikt til å melde fra om – og føre journal over - alle skudd som er løsnet, og om resultatet av skytingen.

7. TILTAK

Følgende forvaltningstiltak skal gjennomføres i planperioden:

- Se på muligheter for å skaffe til veie gode estimater på bestandens størrelse og tilvekst.
- Enkel styring av elgens arealbruk vinterstid, for å lede den vekk fra E6 og jernbane. Aktuelle tiltak er brøyting av skogsbilveger midtlies, og søknad om foring ved store snømengder.
- Søke samarbeid med kommunen, vegmyndigheter og jernbaneverket med sikte på å redusere viltulykker.
- Det bør gjennomføres taksering av vinterbeite før siste år i planperioden, etter sammenlignbar metode som tidligere.
- Øyer Østside vil legge til rette for innsamling av slakteavfall.
- En løpende vurdering av vinterbestanden i samarbeid med rettighetshavere i nabokommuner.
- Årlige informasjonsmøter med jaktlagene før jakta.

8. REGISTRERING AV DATA

Den videre bestandsplanlegging skal skje på grunnlag av:

- Årlig felling, fordelt på kjønn og alder
- Resultater fra ”Sett elg”. Det legges opp til foring av både gammel og ny metode.
- Vektoppgaver for alle felte dyr.
- Aldersbestemmelse/kjeveanalyse

Styret kan bestemme at annen datainnsamling også skal gjennomføres, f.eks. registrering av beiteressurser.

9. OPPSYNSORDNING

Det opprettes en felles oppsynsordning, hvor alle oppsyn er ansatt av Øyer fjellstyre. Fjellstyret leier ut oppsynstjenester til de andre rettighetshaverne i samsvar med årlige avtaler. De private grunneierlagene dekker sin andel av oppsynsutgiftene fordelt etter areal, og innenfor en ramme godkjent av styret før jakta.